

Duitsland in 2012

Vooruitblik op het nieuwe jaar

Achtergrond - 4 januari 2012

Duitsland en Nederland komen elkaar tegen dit jaar. Tijdens de onderlinge confrontatie op het EK-voetbal in juni. Maar ook op Bevrijdingsdag, als de Duitse president een lezing geeft in Breda. De Duitse politiek komt vooral zichzelf tegen in 2012. In elke partij rommelt het wel.

Van Duitsland wordt wel gezegd dat het permanent in verkiezingstijd zit. Als er geen bondsdagverkiezingen zijn, dan wordt er wel gestemd in een van de zestien deelstaten. Wat dat betreft is 2012 een rustig jaar. Er vindt maar één deelstaatverkiezing plaats en nog wel in het kleine Sleeswijk-Holstein. Maar schijn bedriegt. De Duitse politieke partijen hebben dit jaar geen verkiezingen nodig om voor interne onrust te zorgen: het rommelt over de hele breedte van het politieke spectrum.

Het meeste natuurlijk in de liberale FDP, die in de peilingen al maanden blijven steken onder de kiesdrempel van 5 procent. Sleeswijk-Holstein kan in mei de zesde deelstaat zijn waar de FDP in ruim een jaar uit het parlement verdwijnt. Dat zou de crisis bij de liberalen nog eens versterken en de positie van de bondsregering van Angela Merkel (CDU) verzwakken.

Lafontaine, Steinbrück en Zu Guttenberg

Die Linke doet het niet zo slecht in de peilingen, maar zwalkt inhoudelijk en beleeft een bestuurscrisis. Goed mogelijk dat partijoprichter Oskar Lafontaine dit jaar tandenknarsend terugkeert om voor rust te zorgen. Bij de sociaaldemocratische SPD heerst er juist een stilte voor de storm. De partij vreest nu al het einde van het jaar, wanneer de strakst mogelijke regie waarschijnlijk niet kan voorkomen dat de grootste haantjes over elkaar heen rollen om uit te maken wie het in 2013 tegen Merkel mag opnemen. De meeste Duitse kranten geloven dat fractievoorzitter Steinmeier en partijleider Gabriel het zullen afleggen tegen oudgediende Peer Steinbrück.

De christelijk conservatieve CSU uit Beieren kan de komende tijd nieuwe plaagstootjes verwachten van ex-godenzoon Zu Guttenberg. De na een plagiaatsaffaire afgetreden minister meldde zich na een korte radiostilte in het najaar van 2011 al met hevige kritiek op zijn eigen partij, waarna een ontstemde

CSU-chef Seehofer hem 'stijlloosheid' verweet. Een verzoening tussen beiden ligt niet voor de hand, maar Zu Guttenberg liet al doorschemeren na te denken over een eigen partij. Wordt ongetwijfeld vervolgd.

Merkels crisismanagement

En de CDU? Daar is het rustig, maar dat is voor Merkel geen overbodige luxe. Met de crisis bij coalitiepartner FDP, met een bondspresident die zichzelf toenemend in het nauw brengt en een eurocrisis die nauwelijks in bedwang te houden is, neemt de druk op deze regering toe. Merkel zal al haar energie nodig hebben om de verkiezingen van 2013 te halen.

Daarbij komt dat het Duitsland volgens experts komend jaar economisch minder voor de wind gaat dan in 2011. Het land moet ooit de prijs gaan betalen voor de oplopende garantstellingen en afdrachten aan Europa - zeker omdat het einde van de eurocrisis desondanks nog niet in zicht lijkt. Bovendien krijgt het op export gerichte Duitsland last van de spaarprogramma's die veel andere Europese landen in een keurslijf dwingen. Aan de andere kant staat de Duitse werkloosheid op een historisch dieptepunt en is er over de binnenlandse afzet nog niks te klagen

EK en Olympische Spelen

De hoogtepunten moeten van de Duitse sportmannen en -vrouwen komen. Gelegenheid te over in de overvolle sportzomer. Het Duitse voetbalelftal verkeert in topvorm en zou op 1 juli zomaar kunnen worden uitgeroepen tot Europees kampioen. Dat het daarbij naast landen als Spanje, Italië en Engeland ook Nederland moet verslaan is voor ons minder prettig, maar voor Duitsland gezien eerdere confrontaties niet onoverkomelijk.

De Olympische Spelen in Londen vormen een ander podium waarop Duitse sporters deze zomers kunnen schitteren. Duitsland blinkt traditioneel uit in disciplines als de paardensport, kanovaren, schermen, hockey en zwemmen. Maar met wereldkampioen tijdrijden Tony Martin bezit Duitsland ook een troef in het wielrennen. Het land bezet in de medaillespiegel aller tijden de vijfde plek, precies even hoog als de positie bij de Spelen van vier jaar geleden. Toch goed voor zo'n zestien gouden medailles.

5 mei met de Duitse president

Tot slot lopen de al jaren uitstekende Duits-Nederlandse betrekkingen dit jaar het risico een knauw te krijgen. De wat weggezakte voetbalrivaliteit kan na de EK-wedstrijd op 13 juni weer terugkeren als Duitsland het kunstje herhaalt van de laatste confrontatie in november. Toen verloor Nederland met 3-0.

Misschien nog wel meer beladen is de 5-mei-lezing die dit jaar wordt verzorgd

door bondspresident Wulff. Het is voor het eerst dat een Duitser officieel optreedt tijdens Bevrijdingsdag en de eerste reacties lieten zien dat nog niet alle Nederlanders daaraan toe zijn. Voor hen mag het een geruststelling zijn dat nog helemaal niet zeker is dat de omstreden Wulff dan nog in ambt is.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/120/duitsland-in-2012>